

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119214577
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8119214577.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: M.. E. L., P. X.X.XXXX, Y. W. XXX, zastúpený: JUDr. Danielom Boľanovským, advokátom, so sídlom v Prešove, Slovenská 69, proti žalovanej: M.. E. L., Z.. H., P. XX.X.XXXX, Y. W. XXX, právne zastúpená JUDr. Lýdiou Farbakyovou, advokátkou, so sídlom v Prešove, Floriánova 2, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 11C/44/2019-114 zo dňa 16.12.2020, takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku II.

II. P r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 100%, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením zastavil konanie a vyslovil, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca žalobou zo dňa 20.09.2019 sa domáhal určenia, že spolu so žalovanou sú bezpodielovými spoluvlastníkmi rozostavanej stavby bez súpisného čísla - rozostavaného rodinného domu, zapísaného na LV č. XXXX, k.ú. U.. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že stavba bola realizovaná počas trvania manželstva so žalovanou z ich spoločných prostriedkov, na základe stavebného povolenia vydaného žalovanej. Začaté bolo aj kolaudačné konanie a hoci sa žalobca domáhal vstupu do tohto konania, stavebný úrad jeho návrhu nevyhovel, lebo žalovaná s návrhom žalobcu na vstup do stavebného konania nesúhlasila a rozporovala jeho vlastnícke právo. Po podaní žaloby na súde, dňa 04.03.2020 bolo manželstvo strán sporu právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 29P/202/2020 zo dňa 19.02.2020. Dňa 31.08.2020 žalovaná podala na súd žalobu o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“), a jej predmetom je aj sporná stavba. Konanie o BSM sa vedie na tamojšom súde pod sp.zn. 11C/85/2020. V dôsledku tejto skutočnosti, žalobca písomným podaním, doručeným súdu dňa 05.11.2020 zbral žalobu ešte pred pojednávaním späť a žiadal o priznanie nároku na náhradu trov konania.

3. V zmysle ust. § 146 ods. 1, 2 CSP súd prvej inštancie konanie zastavil, a o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 262 ods. 1, a § 256 ods. 1 CSP.

4. Pri rozhodovaní o trovách konania súd posudzoval, ktorá zo strán sporu zavinila zastavenie konania; či to bol žalobca, ktorý podal žalobu predčasne alebo žalovaná, ktorá až po dôvodne podanej žalobe prejavila nevyhnutnú aktivitu pre dosiahnutie zmeny zápisu vlastníctva v katastri nehnuteľností v súlade so žalobou. Podľa názoru súdu žalobca nepodal žalobu predčasne, lebo nemal inú možnosť ako dosiahnuť zápis spoluvlastníctva v katastri nehnuteľností tak, aby sa zhodoval so skutočným stavom. Ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia stavebného úradu, žalovaná tvrdila, že dom bol postavený

výlučne za jej finančné prostriedky, čo však nezodpovedalo skutočnosti. Ak by žalovaná súhlasila so vstupom žalobcu do konania o kolaudácii stavby, vyriešil by sa tým predmet sporu, a žalobca by nemal dôvod podávať žalobu na súde. Potrebné je vychádzať zo skutočností, že žalobca podal žalobu ešte počas trvania manželstva, teda nemal možnosť žalovať priamo o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Navyše žalobca ešte pred podaním žaloby vyzval bezúspešne žalovanú na podpísanie čestného vyhlásenia o tom, že sporná stavba patrí do ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov, čo však žalovaná realizovala až po podaní žaloby dňa 22.03.2020. Nič žalovanej nebránilo v tom, aby tak urobila už skôr, a o určitej obštrukcii z jej strany svedčí aj podanie doručené súdu dňa 23.12.2019 o tom, že požiada o zápis zmeny vlastníctva po pridelení súpisného čísla z Obecného úradu v U., a doložení čestného vyhlásenia overeným podpisom žalobcu, hoci tieto listiny k dosiahnutiu zmeny zápisu vlastníctva potrebné neboli. Napokon ani z prvého vyjadrenia žalovanej k žalobe nevyplýva, že by uznávala spoluvlastnícke právo žalobcu k stavbe. Súd preto dospel k záveru, že žalobca podal žalobu dôvodne, a k jej späťvzatiu došlo až po tom, keď žalovaná podala návrh na zápis stavby do bezpodielového spoluvlastníctva manželov do katastra nehnuteľností, a podala žalobu o vyporiadanie BSM, predmetom ktorej je aj sporná stavba. Teda k späťvzatiu žaloby došlo v dôsledku neskoršieho správania žalovanej, a preto súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

5. Proti uzneseniu, len voči výroku o náhrade trov konania podala odvolanie žalovaná. Uviedla, že v predmetnej žalobe absentoval naliehavý právny záujem v zmysle ust. § 137 CSP, a po rozvode manželstva už by súd ani nemohol určiť, že žalobca a žalovaná sú bezpodielovými spoluvlastníkmi rozostavaného rodinného domu, lebo BSM je viazané na existenciu manželstva, a zánikom manželstva zanikne aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Otázku, či rozostavaný rodinný dom patrí alebo nepatrí do BSM už po rozvode manželstva je možné riešiť len dohodou rozvedených manželov, alebo podaním žaloby na súd o vyporiadanie BSM. Navyše žalobca veľmi dobre vedel, že rodinný dom, hoci bol postavený na pozemku vo výlučnom vlastníctve žalovanej, patrí do BSM, keďže ho ešte v čase už prebiehajúceho rozvodového konania mali strany sporu záujem odpredať. Za dôležitú žalovaná považuje aj skutočnosť, že podala návrh na rozvod manželstva dňa 19.08.2019 a žalovaný predmetnú žalobu podal na súde dňa 20.09.2019, hoci už vtom čase strany sporu riešili aj možný spoločný odpredaj rodinného domu. Žalovaná nezavinila zastavenie predmetného konania, ale zodpovedné sú obidve strany sporu. Žalobca až po podaní návrhu na rozvod manželstva začal mať obavy o vlastníctvo, pričom úmyslom žalovanej nikdy nebolo riešiť bezpodielové spoluvlastníctvo bez žalobcu. Navrhla, aby odvolací súd vo výroku II. zmenil uznesenie tak, že náhradu trov konania žalovanému (správne žalobcovi; poznámka odvolacieho súdu) neprizná.

6. Žalobca k podanému odvolaniu navrhol uznesenie v napadnutom výroku ako vecne správne potvrdiť. Uviedol, že v roku 2019, keď bol dom pripravený na kolaudáciu, žalovaná opustila spoločnú domácnosť, vzala so sebou všetky dokumenty, ktoré žalobca pripravil ku kolaudácii, a už ako odstavaná sama podala žiadosť o kolaudáciu domu. Nie je pravdou, že žalobca mal údajne tiež záujem dom predáť, naopak žalovaná bez vedomia a súhlasu žalobcu robila úkony smerujúce k predaju nehnuteľnosti. Nepravdivosť tvrdenia žalovanej, že jej úmyslom nikdy nebolo riešiť predaj nehnuteľnosti bez vedomia žalobcu dokazuje inzerát na predaj nehnuteľnosti, ktorý žalovaná bez vedomia a súhlasu žalobcu uverejnila na internetovom portáli „Bazoš“. Žalovaná následne bez dohody a akejkolvek predchádzajúcej diskusie o otázke predaja nehnuteľností žalobcovi oznámila, že má dohodnuté obhliadky nehnuteľností. V tejto súvislosti žalobca predkladá SMS komunikáciu so žalovanou, ku ktorej došlo po tom, ako žalobca na internete objavil zverejnený inzerát. Z SMS komunikácie tiež vyplýva, že žalovaná zamýšľala ponúknuť nehnuteľnosť na predaj aj prostredníctvom realitnej kancelárie. Žalobca má za to, že žaloba bola podaná na súde dôvodne, a k jej späťvzatiu došlo až po tom, ako žalovaná podala návrh na zápis stavby do BSM, do katastra nehnuteľností (k zápisu do dnešného dňa nedošlo) a žalobu o vyporiadanie BSM, predmetom ktorej je aj sporná stavba. K späťvzatiu žaloby teda došlo v dôsledku neskoršieho konania žalovanej.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

8. Odvolateľka v odvolaní namieta nesprávnosť rozhodnutia v časti priznania náhrady trov konania žalobcovi a žiada, aby súd stranám sporu náhradu trov konania nepriznal. Podľa názoru žalovanej nie je

zodpovedná za to, že došlo k zastaveniu konania, zodpovedné sú obidve strany sporu, pretože prispeli k tomu, že zaniklo ich manželstvo a z dôvodu zániku manželstva, zaniklo aj BSM, pričom rodinný dom začali stavať ešte v roku 2015 a žalobca vedel, že na liste vlastníctva je ako výlučná vlastníčka pozemku zapísaná len žalovaná, tiež že je zapísaná ako vlastníčka rozostavanej stavby a túto skutočnosť začal namietat až po podaní návrhu na rozvod manželstva.

9. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je nepochybne aj nárok na náhradu trov konania. Obsahom práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy je aj právo na rozhodnutie o trovách konania, respektíve o náhrade trov konania v súlade so zákonom.

10. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

11. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

13. V zmysle citovaného ust. § 256 CSP, má v prípade späťvzatia žaloby povinnosť nahradiť trovy konania žalobca, pretože späťvzatím procesne zaviní zastavenie konania. Iba v prípade, ak by vzal žalobu späť preto, že zo strany žalovaného došlo k správaniu, ktoré má pre žalobcu obdobné následky ako vyhoviecie jeho žalobe, je možné konštatovať, zavinenie zastavenia konania žalovaným. Takáto situácia prichádza do úvahy typicky v prípade, keď žalovaný v priebehu konania uhradí žalované plnenie, teda vo všeobecnosti vtedy, ak pred rozhodnutím vo veci samej, dobrovoľne splní žalovanú povinnosť.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podaním doručeným prvoinštančným súdu dňa 05.11.2020 vzal žalobu o určenie vlastníckeho práva v celom rozsahu späť a žiadal, aby súd konanie zastavil a zaviazal žalovanú nahradiť žalobcovi trovy konania. Späťvzatie žaloby odôvodnil tým, že v rámci predmetnej žaloby, po rozvode manželstva strán sporu, žalovaná podala na súde žalobu o vyporiadanie BSM (11C/85/2020) a zaradila do masy BSM aj rozostavaný rodinný dom, ktorý je predmetom žaloby o určenie vlastníckeho práva (11C/44/2020), z ktorého dôvodu predmet sporu (predmet konania) v rámci súdneho konania odpadol. Žalobca má preto za to, že žaloba bola podaná na súde dôvodne, a bola vzatá späť pre správanie sa žalovanej po podaní žaloby.

15. V posudzovanom prípade odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca podal predmetnú žalobu na súde ešte počas trvania manželstva so žalovanou, ktorá neuznávala spoluvlastnícke právo žalobcu k rozostavanému rodinnému domu, čo jasne deklarovala v kolaudačnom konaní na stavebnom úrade, keď nesúhlasila so vstupom žalobcu do konania. Žalobca ako spoluvlastník k uvedenej stavbe preto nemal na dosiahnutie zápisu v katastri nehnuteľností inú možnosť, ako podať predmetnú žalobu na súde. Podaniu žaloby predchádzala snaha žalobcu o vyriešenie sporu mimosúdnu cestou, o čom svedčí skutočnosť, že žalobca vyzval žalovanú na podpísanie čestného vyhlásenia o tom, že stavba patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V súvislosti s tvrdeniami žalovanej v odvolaní, odvolací súd poukazuje aj na odôvodnenie rozhodnutia stavebného úradu, z ktorého vyplýva, že žalovaná v stavebnom konaní tvrdila, že nie je pravdou, aby výstavba rodinného domu bola realizovaná aj zo spoločných úspor, že dom bol postavený z jej finančných prostriedkov. Rozhodnutím Obce U., ako stavebného úradu zo dňa 03.06.2019 č. H v spojení s rozhodnutím Okresného úradu E., odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 26.08.2019 č. OÚ-PO-A bol zamietnutý návrh žalobcu s tým, že žalobca nie je účastníkom konania vo veci kolaudácie stavby, rodinného domu na pozemku, parcele č. XXXX/XXX, kat. územie U.. V reflexii na rozhodnutie stavebného úradu založeného na tvrdeniach žalovanej, bol žalobca nútený podať žalobu o určenie vlastníckeho práva na súd, lebo nemal inú možnosť ako dosiahnuť zápis spoluvlastníctva v katastri nehnuteľností. Nemožno preto tvrdiť, že jeho žaloba bola podaná predčasne, lebo ak by žalovaná súhlasila so vstupom žalobcu do konania o kolaudáciu stavby, vyriešil by sa tým predmet tohto sporu, a žalobca by nemal dôvod žalobu na súd podávať.

16. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne právne vyhodnotil skutkový stav, a vo vzťahu k nároku žalobcu na náhradu trov konania dospel k správneému záveru. Žaloba bola podaná na súde dôvodne, a k jej späťvzatiu došlo až po tom, ako žalovaná podala návrh na zápis stavby do bezpodielového spoluvlastníctva do katastra nehnuteľností a podala žalobu o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré konanie sa vedie na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 11C/85/2020. V uvedenom konaní žalovaná zaradila do masy BSM aj rozostavaný rodinný dom, ktorý bol predmetom žaloby o určenie vlastníckeho práva. Teda k späťvzatiu žaloby jednoznačne došlo v dôsledku správania sa žalovanej po podaní žaloby na súde, a preto správne postupoval súd prvej inštancie, ak žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej, ktorá zavinila zastavenie konania.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, výhrady žalovanej vo vzťahu k napadnutému výroku uznesenia, prezentované v odvolaní neobstoja. Odvolací súd stotožňujúc sa so závermi súdu prvej inštancie, uznesenie v jeho napadnutom výroku II. postupom vyplývajúcom z ust. § 387 CSP, ako vecne správne potvrdil.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% voči neúspešnej žalovanej, o ktorej výške rozhodne rovnako súd prvej inštancie postupom podľa § 262 CSP.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).